

Zadnje vesti

Vremenska napoved pravi, da bo danes hladno in oblačno z najvišjo temperaturo 33, najnižjo 18 stopinj.

Severno Californijo so zajeli novi viharji z nevihtami. Vendar položaj ni tako slab kot je bil pri zadnjem neurju, ki je povzročilo velike poplave.

V Clevelandu je gorelo na dveh krajih. Ogenj v stanovanjski hiši na 727 E. 125 St. je povzročil \$60,000 škode, 30 ljudi pa je moralo bežati iz svojih stanovanj. Drugi ogenj je nastal na 3414 Scovill Ave. v tro-nadstropni hiši. Ogenj je bil danes zjutraj kmalu po polnoči spravljen pod kontrolo. Verjetno, da je bila cigareta vzrok nastalega ognja.

Clevelandski advokat črnce John Pegg je razburjen in se pri tožuje nad diskriminacijo. V njegovo garažo zraven novega doma na 13601 Corby Rd. je bila vržena bomba, ki je garažo porušila.

Ohio Bell Co. je sporočila, da bo dala v letu 1956 za zboljšanje svojih obratov 79 milijonov dolarjev na razpolago. Cleveland sam bo dobil od te vsote 20 milijonov dolarjev.

V Clevelandu bo v dnevih od 21. do 29. januarja v prostorih Public Hall avtomobilska razstava. Pričakujejo, da bo znašal obisk 150,000 ljudi.

Danes bo federalni posredovalec skušal zblizati družbo Westinghouse s stavkujočimi delavci. V Columbusu, Ohio je bilo pri včerajšnjih nemirih 89 aretiranih, eden je celo umrl, zadet od srčne kapi. Tako družba kakor delavstvo ponavljajo danes očitke kdo je kriv, da je prišlo do teh nemirov.

V Detroitu je oddelek Forda-Mercury napovedal, da bo znižal svojo produkcijo in odpustil 2,400 delavcev. Družba Chrysler jih je odslavila 1,400. Nekatere odslavitve so v zvezi z inventarjem, ki se napravlja. Na splošno se je v avtomobilski industriji v Detroitu z letom 1956 uvedel normalni 40-urni delavni teden — je torej odpadlo nadurno delo.

Moskva je javila, da se med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo vršijo pogajanja, da Sovjetska zveza pomaga Jugoslaviji razviti atomsko energijo.

V Akronu, Ohio, so imeli prvo letošnjo žrtev cestnega prometa. Zakonca Romano sta se peljala s sinčkom, starim dva meseca kot je prišlo do karambola, v katerem so starši ušli z manjšimi poškodbami, sinček pa je bil ubit.

Od četvrtkov, ki so bili rojeni v Lancaster, Pa., je ostal živ samo še eden. Trije so umrli, zadnji od njih je umrl včeraj, dva pa dan popreje, četrti je preživel noč dobro in menda ostane pri življenju. Kakor znano, se oče Norman Hohenwarter četvrtkov ni bil razveselil.

TUDI NA FORMOZI VEČ POROK

Taipei je prestolnica otoka Formoze. Tudi prebivalstvo vladavine Čiang Kajšeka kaj hitro narašča. Samo na novega leta dan je bilo izvršenih skupno po civilnem obredu 49 porok. Dekleta, ki stopajo na Formozo v zakon, so stara od 16 do 37 let, moški pa od 22 do 51 let.

JEDRO KRIZE FARMARJEV: PREVEČ GRE ZA POSREDOVALCE

WASHINGTON, 3. januarja—Tajnik za kmetijstvo v federalni vladi Ezra Benson je izdal pregled o stanju ameriškega farmarstva. Benson trdi, da se je v njegovem tajništvu dolgo časa študiralo vprašanje, koliko dobijo farmarji za svoje pridelke, koliko pa drugi, predno pridejo pridelki na trgu v roke ameriški gospodinjini. Rezultate tega študija je tajnik Benson predložil tudi Eisenhowerju in bo v svojem poročilu kongresu načel važno vprašanje, ali ne gre za prekomerno dobičke raznih posredovalcev in prekupevalcev, ti dobički pa so eden od glavnih vzrokov današnje krize farmarjev.

Stroški življenjskim potrebščinam, gotovo kmetijskim pridelkom, so se v primeri z letom 1945 dvignili izredno visoko.

Strokovnjaki so pregledali položaj in ugotovili, da denar, ki ga izdajo za živila, gre v nesorazmerno visokem procentu v žepu vsem faktorjem od momenta, ko se ti pridelki sprejmejo pri farmarju, pa preko podjetij, ki jih predelujejo, zavijajo in razpošiljajo, do trgovcev na drobno in na debelo, pa jih končno kupimo na trgu.

Še leta 1945 je dobil farmar od dolarja, ki ga smo izdali za živila 53 centov, v letu 1955 pa le še 41 centov.

V letu 1940 smo potrošili za živila devet milijard dolarjev, v letu 1955 pa 32 milijard dolarjev. Torej za 23 milijard dolarjev več.

Sicer je res, da so se zvišale cene na splošno, da so se zvišali razni stroški, da so se zvišale meje delavstva, ki je zaposlen v raznih živiliških industrijah, da so se zvišali transportni stroški. Če bi pripisali vsem tem zvišanjem \$13,000,000,000, ostane še vedno \$10,000,000,000, ki nimajo prave podlage in prave razlage, razen v tem, da je šlo za previsoke dobičke vmesnih faktorjev med prodajalcem farmarjem in kupovalko ameriško gospodinjino.

Vaje zbora Triglav

Pevce in pevke zbora Triglav se opozarja, da se vršijo pevske vaje nocoj, 4. januarja ob 7.30 uri v Domu zapadnih Slovencev. Prosi se vse, da ste gotovo na mestu, ker se prične z vajami novih pesmi za prihodnji koncert.

Krožek št. 1 P. S.

V četrtak zvečer se vrši redna seja krožka št. 1 Prog. Slovenk v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Članice so prošene, da se je gotovo udeležijo.

Novi uradniki zbora Triglav

Na letni seji pevskega zbora Triglav so bili izvoljeni sledeči uradniki za leto 1956: Predsednik Jacob Jesenko, podpredsednik Eddie Jestic, tajnica Margaret Loucka, blagajničarka Annie Fischer, zapisničarka Ann Zambnikar, poročevalka Anna Jesenko, nadzorni odbor: Tony Zeleznik in Eugene Abbott, pevovodja Anton Schubel. Pevske vaje se vršijo v Domu zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

Finančno poročilo North American banke izkazuje napredek

V današnji izdaji je priobčeno poročilo finančnega stanja slovenske North American banke, ki ima tri urade—na 6131 St. Clair Ave., na E. 156 St. in Waterloo Rd. ter na vogalu E. 93 St. in Union Ave.

Predsednik Mr. Anton Grdina je ob tej priliki povdaril, da je banka napredovala v vseh skladih v minulemu letu. Skupnega

Med milijonarji

Grki v stari domovini so znani mornarji, imajo razvito ladjedelništvo in nesorazmerno visoko tonažo svojih trgovskih ladij. Če se Grki izseljujejo, prinesejo svoje lastnosti, trgovske in podjetniške sposobnosti tudi v novi kraj.

Pred 49 leti se je izselil iz stare Turčije Grk Aristotel Socrates Onassis, nastanil se v Ameriki, se poročil z Amerikanko in se začel uveljavljati v ladjedelništvu, postal premožen in ima danes svoje palače in posestva tako v New Yorku, kakor v Parizu, Monte Carlu in Montevideu. Njegovo premoženje se ceni na \$300,000,000. Onassis v svojih sredstvih ni izbirljiv. Ko mu je v letu 1951 senatni pododbor dokazal, da je kršil ameriške zakone, je sprejel argentinsko državljanstvo. Šlo je namreč za 23 vojnih ladij, ki jih ameriška mornarica po vojni ni več rabila, pa se je s spletkami Onassis prikopal do teh ladij. Justično tajništvo v Washingtonu je začelo zoper njega s tožbo na odškodnino \$20,000,000. Onassis je spredel, da se ne splača pravdati, pa se je pojavil v Washingtonu in sklenil poravnavo: Ameriki plača \$7,000,000, Washington pa umakne svoje tožbe zoper njega.

V zadnje slovo

Člani društva Euclid Pioneer št. 158. S.N.P.J. so prošeni, da pridejo nocoj v Želetov pogrebni zavod na E. 152 St., da izkažejo zadnjo čast umrli članici Theresi Dolnik, jutri pa, da se po možnosti udeležijo njenega pogreba.

Redna seja

Članice društva Napredne Slovencev št. 137 S.N.P.J. so prošene, da pridejo na redno sejo v četrtak zvečer v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 7.30 uri. Seja je važna ker se bo ukrepalo o veselici, ki se vrši v soboto.

Vojak obiskal sorodnike

Pfe. John Nachtigal, sin Mr. in Mrs. John in Jean Nachtigal iz 17906 Windward Rd., je ob priliki dopusta od vojakov, s katerimi se nahaja v Ascheffenburgu v Nemčiji, obiskal sorodnike svojih staršev v Cerknici in v Novem mestu. Upamo, da je prebil srečne ure v krogu svojih sorodnikov, katerih ni preje še nikdar videl.

NIČ TAKO SKRITO, DA NE BI POSTALO OČITO

V Detroitu se je izvršila pred časom avtomobilska tatvina. Lastnik avtomobila je vedel za tatu, ga poznal po njegovi zunanosti, posebnost po obrazu. Toda tat je izginil in za njim ni bilo nobenega sleda.

Imel pa je drznost, da se je pojavil na nekem televizijskem programu, ki ga je oddajala postaja v New Yorku. Iz Detroita v New York je kakih 900 milj., toda televizija daljav ne pozna. Lastnik ukradenega avtomobila je tatu spoznal ko se je pojavil na televiziji, pa je poklical agente FBI, ki so storili svoje. Tat avtomobila je bil v New Yorku nemudoma aretiran.

V Chicagu so iskali tri leta nekega Allana Scolesa, ki se je moral zagovarjati radi nepravilne avtomobilske vožnje. Ko je bil ob prestopu aretirani, je bil proti varščini puščen na svobodo, ker pa se ni prijavil oblastem na dani poziv, je bilo zoper njega izdanih kar 35 zapornih povelj. Tudi ta zaporna povelja niso zalegla. Končno je Allan Scoles prišel oblastem le v roke, pojasnil pa jim je tudi, da so bila vsa zaporna povelja zoper njega itak odveč, ker je v tem času prestajal kazen v kaznišnici v Pontiacu. Obsojen je bil ne samo radi nepravilne vožnje, marveč enako radi vlovov in tatvin.

V bolnišnici

V Euclid-Glenville bolnišnici, soba št. 407, se nahaja že 10 dni poznana Mrs. Rosie Rotar iz 19709 Mohican Ave. in sicer v svrhu operacije. Prijatelji jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo, da bi se ji po srečno prestani operaciji povrnilo ljubo zdravje, katerega pogreša že toliko let.

Klub Ljubljana

Letna seja kluba Ljubljana se vrši v nedeljo, 8. januarja v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. Pričetek ob 2. uri. Na dnevnem redu bodo volitve odbora in druge važne zadeve. Po seji se razvije domača zabava. Članstvo je vabljeno, da se udeležijo.

Zaroka

Mr. in Mrs. Matt Prele iz 18620 Chickasaw Ave. naznanjata, da sta se zaročila njuna hčerka Mary Stopar in Mr. Fred J. Krauss ml., sin Mr. in Mrs. Fred J. Krauss st. iz 22301 Lakemont Ave. Poroka se vrši v jeseni nakar si mladi par ustanovi svoj dom v Kirtland, O. Bilo srečno!

Vile rojenice

Vile rojenice so pustile na starega leta večer v Woman's bolnišnici zakoncem Anthony R. in Margie Tavzel, čvrstega fanata prvorojenca, kateremu so dali ime Anton. Mati in dete se dobro počutita. Srečni oče je sin Mr. in Mrs. Anton in Fanny Tavzel iz E. 66 St., mlada mamica je pa hči poznanih Anton in Margie Kehrig iz Broadview Hts., ki so vsi postali prvič "grandpa" in "grandma." Čestitamo!

FORDOVE DELNICE SE PONUJAJO V NAKUP; DOBIČKI FORDA POMENIJO REKORD

ŠTEVILO DELNIČARJEV FORDA ČETRTO V VRSTI GIGANTOV

NEW YORK, 3. januarja—Sredi januarja se bodo dale v javni nakup delnice, sedaj družinske kompanije Ford. Predpisana registracija je že izvršena in je družba Ford plačala samo na federalnih takсах \$76,500, ko je prijavila svojo najnovejšo gospodarsko transakcijo.

Delniška družba Ford se bo tako uvrstila med tiste gigant-ske ameriške industrijske družbe, ki imajo na sto tisoče lastnikov teh delnic. Ni še gotovo, koliko delnic bo šlo v privatni nakup. Morda deset, morda celo dvajset milijonov.

Največja ameriška delniška družba s številnimi delničarji je General Motors Corp., za njo pride družba Standard Oil New Jersey, nato American Telephone in Telegraph Company, četrtri bi bil Ford.

Kako so porazdeljene delnice ameriških industrijskih družb, naj navedemo vzgled delnice družbe American Telephone Telegraph Co. Delničarjev je 1,300,000.

Družba Ford z družinskimi in privatnimi delnicami je najavila, da bo do leta 1958 investirala na novo eno milijardo dolarjev. Ne bo postavila samo novih tovarn, marveč bo tehnično spopolnila notranjost že obstoječih tovarn. Tovarne Forda v Clevelandu so po svoji skoraj avtomatski produkciji najmodernejši, ne samo v Ameriki, marveč tudi na svetu.

Dobički Forda

Če kdo kupi delnice kake industrijske družbe, ali sploh podjetja, ga najprej zanima, koliko bodo te delnice nesle.

Leto 1950 je bilo za Forda, kakor tudi za drugo ameriško industrijo, dobro leto. Ford je bil takrat izkazal tudi po odbitku vseh davkov prav čistega dobička \$250,000,000.

Leto 1955 je bilo za avtomobilsko industrijo, tudi za Forda, še boljše. Poskusna bilanca Forda izkazuje, da je Ford v tem letu prodal svojih avtomobilov za pet milijard dolarjev. Dobiček sam na sebi se računa na eno milijardo dolarjev, čisti dobiček po odbitku vseh davkov pa med \$350,000,000 in \$500,000,000.

Delnice Forda bodo v glavnem porazdeljene med družino Ford, med Fordovo ustanovo in med privatnike, veliko delnic pa ostane v rokah uslužbencev v podjetjih Ford, ki so že delničarji.

Ameriški tisk povdarja, da gre za eno največjih ameriških gospodarskih transakcij in za eden največjih poskusov "demokratizacije kapitala," da pridejo delnice velike kapitalistične družbe v roke najširših ljudskih plasti.

St. Clair Savings & Loan Co. zaznamuje porast

Na drugemu mestu današnje izdaje je priobčeno poročilo finančnega stanja St. Clair Savings & Loan Co., ki letos preha-je v svoje 40. leto bančne poslu-ge. Ob tej priliki je predsednik posojilnice, Mr. Paul J. Schneller opozoril na porast v vseh skla-dih v minulemu letu poslovanja.

Marshall 75-letnik

Zadnjega decembra leta 1955 je ameriški general George Marshall dopolnil svojih 75 let življenja. Marshall je imel v republiki najvidnejše položaje. V zadnji svetovni vojni je bil šef ameriškega generalnega štaba in pod njim je bilo deset milijonov ameriških vojakov. V federalni vladi v Washingtonu je pod Trumanom Marshall postal državni tajnik in vodil ameriško zunanjo politiko, bil je pa tudi obrambni tajnik. General Marshall je znan po svojem obisku na Kitajskem, kjer je med Čiang Kajšekom in komunisti posredoval, da pride do kompromisa. V zgodovini pa ostane Marshall najbolj znan po svojem gospodarskem načrtu, ki nosi ime po njem "Marshallov plan," kako naj se svet, ki je bil v zadnji svetovni vojni porušen, reši iz razvalin v novo gospodarsko življenje. Marshall je tudi nosilec znane Nobelove nagrade za mir. Predsednik Truman ga je imenoval "največjega živečega Amerikanca."

Taki moške navadno izdajajo svoje spomine. Tudi v generala Marshalla so silila ameriška založništva, da za njih napiše in jim proda svoje spomine. Ena od teh ponudb se je glasila celo na en milijon dolarjev. Marshall je do sedaj vse te ponudbe odklonil, v prvi vrsti iz razloga, ker bi to, kar bi se zapisalo, morda delalo težave še živečim vidnim Amerikancem. Ob 75-letnici svojega rojstva se je pritisoku vdal in njegovi spomini bodo izšli.

Marshallove 75-letnice se niso spomnili samo Amerikanci, marveč tudi ostali svet, ki se je pod Marshallovim vodstvom boril zoper fašizem in nacizem, pa tudi oni, katerim je Marshall po vojni gospodarsko pomagal.

Na obisku

Za praznike je bil na obisku pri prijateljih Mr. John Jerman iz Thorold, Ontario, Kanada. Nahajal se je pri Mr. John Mish na 6608 Schaefer Ave., s katerim sta sosedba v stari domovini. Ko je bil tu, je obiskal tudi Slov. nar. dom in druge prijatelje ter se mu je tu zelo dopadalo. Pred odhodom je naročil pozdrave za vse prijatelje in znance.

Novi grobovi

MIKE PROSENACK

Nagloma je preminil v ponedeljek zvečer na svojem domu Mike Prosenack, star 61 let, stanujoč na 1253 E. 17 St. Rojen je bil na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1905. Delal je pri Otis Steel Co., pozneje pa pri Jones McLaughlin Co. Zena Rose je umrla leta 1946.

Tu zapušča sina Steve Debie in vnuka. Pogreb se vrši v četrtak popoldne ob dveh iz pogrebne-ge zavoda A. Grdina in sinovi, 1053 E. 62 St., na pokopališče Lake View.

THERESA DOLNIK

Kakor smo včeraj poročali, je po daljšem bolehanju umrla Theresa Dolnik, rojena Palič, stara 76 let. Stanovala je na 958 E. 212 St. Doma je bila iz sela Solvrija na Hrvaškem, kjer zapušča več sorodnikov. Bila je članica društva Slovenski dom št. 6 S.D.Z., društva Euclid Pioneer št. 158 S.N.P.J. in društva Jutranga zora št. 337 H.B.Z.

Tukaj zapušča soproga Mike, doma iz sela Prečič na Hrvatskem, sina John Koss in dva vnuka. Pogreb se vrši v četrtak zjutraj ob 10. uri iz pogrebnege zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., na pokopališče Lake View.

MIKE PRIHAVEC

Včeraj zjutraj je preminil Mike Prihavec, star 71 let, stanujoč na 9117 Cambridge Ave. Doma je bil iz Škoflje vasi, Vremška fara na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Bil je samski in brez sorodnikov tukaj. V starem kraju zapušča eno sestro. Pogreb se vrši v četrtak ob 1. uri popoldne iz Louis Ferfolia pogrebnege zavoda na pokopališče Hillcrest.

Zenski odsek farne S.N.P.J.

Nocoj ob 7.30 uri se vrši v Slov. del. domu na Waterloo Rd. letna seja Zenskega odseka farne S.N.P.J. Na dnevnem redu bodo volitve odbora za leto 1956 in za ukrepati bo tudi več drugih važnih stvari, zato se prosijo vse članice in zastopnice, da se je gotovo udeležijo.

Nesreča pri padcu

Pred prazniki ki je pri padcu na ledu zlomila roko poznana Mrs. Valentine Plesec iz Waterloo Rd. Sedaj se nahaja na domu pod zdravniško oskrbo in prijatelji jo lahko obiščejo, mi ji pa želimo skorajšnjega okrevanja.

Mlad. zbor S.D.D.

Starše otrok, ki pohajajo k Mladinskemu pevskemu zboru S.D.D., se opozarja, da se zopet prične z rednimi pevskimi vajami v petek ob 6.30 uri v navadnih prostorih SDD na Waterloo Rd. Odbor priporoča tudi staršem, katerih otroci niso še pri zboru, da jih pošljejo k vajam in naj jim dovolijo, da pristopijo k zboru sedaj, da se pripravijo za prihodnji koncert.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day
Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:	
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries:	
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

KONGRES ZOPET ZASEDA

V torek dne 3. januarja se je sestal ameriški kongres k rednemu zasedanju. To zasedanje kongresa bo imelo važni strogo politični pomen. Smo v letu 1956, ko bomo volili. Ne bomo volili samo predsednika in podpredsednika republike, marveč tudi del kongresa ter 30 governorjev. Tako demokratska, kakor republikanska stranka bosta skušali v kongresu samem pokazati, kaj znata, pa s tem delom pridobiti volilce, češ, dela govorijo, na dela se ozirajte.

Nam se zdi, da bo letošnje zasedanje kongresa zanimivo tudi s tega stališča, kako je eden ali drugi poslanec ali senator orientiran do sodobnih pereh vprašanj. Nas zanima v prvi vrsti različna socialna zakonodaja, poleg te pa zakonodaja, ki se tiče ameriške splošnosti, kot so na primer ceste, šole, ameriško zdravstvo.

Pred zasedanjem kongresa smo bili v delavskem gibanju pričali važnemu dejstvu, da sta se veliki unijski centrali AFL in CIO združili v eno. Tudi unije ameriških železničarjev premišljujejo, ali bi pristopile k tej skupni centrali AFL-CIO ali ne. Gre za veliko združevanje, ki pa bo imelo tudi politični pomen.

Če prebiramo unijska glasila, vidimo takoj, da je politični pomen nove centrale več kakor na dlani. Močnejše kakor kdajkoli popreje se povdarja politična dolžnost ameriškega državljanca kot volilca. Zbirajo se propagandni fond, ustanavljajo se odbori, ki naj skrbijo, da bosta delavec in delavka z volilno pravico res vpisana v volilni imenik in da bosta šla v resnici volit, toda koga. Odgovor je enostaven in splošen, da namreč "prijatelj delavstva."

Ze sedanjim kongres, četudi izvoljen v starem duhu, mora računati s sodobnimi ameriški zahtevami, ki bi jih na kratko označili s posameznimi zakoni.

Prva zahteva je ta, da se bistveno spremeni, če ne popolnoma odpravi delavski zakon znan pod imenom Taft-Hartley. Na mesto njega naj se obnovi stari Wagnerjev zakon iz leta 1937, pa bo zbornicam posameznih držav nemogoče, da bi izdajale zakone, ki ščitijo "stavkokaze," zakone, ki so naperjeni proti delavskim unijam, ki tem unijam hočejo odvzeti pravico do skupnega zastopstva vseh delavcev.

V Social Security je pričakovati z gotovostjo, da bo dobil dela-nesposobni delavec ali delavka pravico do pokojnine že s 50 leti, da pa bodo šle ženske v pokoj že z 62 leti. Kakor smo že poročali in obrazložili glavne točke novega zakona Social Security, je ta zakonski načrt spodnja zbornica že sprejela, v senatu pa ima zadostno število prijateljev, le da mora senat o tem še glasovati.

V kongresu se bo načelo vprašanje znižanja davkov. Davki naj se znižajo pri osebni dohodnini, posebno ko gre za delavske družine, delavstvo na drugi strani pa pripoznavajo, da naj federalna vlada pazi na zadostno državno obrambo.

Ameriki je potrebno razširjeno cestno omrežje, z drugimi besedami—nove ceste. Tudi tega vprašanja smo se že dotaknili. Ameriki so potrebne nove šole, novi uradi, ki enako potrebujejo poslopja; potrebne so enako nove stanovanjske hiše, vsaj pa bistvena poprava starih in bo od vsote, ki bo določena v federalnem proračunu, odvisno tudi, kako bomo ozdravili deležke družabno rano ameriških breznic. Teh je po mestih polno.

Ameriški farmar je v krizi. Gleda na federalno vlado, kako mu bo pomagala iz te krize.

Je pa še eno splošno vprašanje in sicer vprašanje obveznega zavarovanja zoper bolezni. Sedanja federalna vlada priznava, da zdravje v Ameriki ni na višini in da jo skrbi že obstoječa bolezen. Ne gre pa samo za to, da se bolezni zdravijo na ljudsko dostopen način, marveč, da se sploh mogoče, celo preprečijo.

V volilnem letu 1956 bo zanimivo gledati, kako se bodo kandidati za federalne urade potegovali za ljudsko zaupanje.

L. C.

UREDNIKOVA POŠTA

Napredne Slovenke vabijo

CLEVELAND, Ohio—Članice društva "Napredne Slovenke" št. 137, S.N.P.J., so na dobrem glasu, saj so vedno prve med prvimi, kadarkoli je treba nuditi moralno in tudi gmotno pomoč raznim našim ustanovam. In, da nam je možno vršiti delo, katerega so nam začrtale že naše prednice, prirejamo že mnogo vrsto let veselic na prvo soboto v novem letu, na katero prav vse vljudo vabimo.

Naše pridne članice so odlične gostiteljice in dobre kuharice, pa bodo imele pripravljen okusen prigrizek in seveda bo tudi za utešitev žeje dobro preskrbljeno. Naš godbeni umetnik Johnny Pecon in njegovi fantje, pa poskrbijo z lepimi valčki in poskočnimi polkami za veselje in ples.

Naša redna mesečna seja se bo vršila v četrtek 5. januarja in se prosi članice, da pridejo v polnem številu, ker je treba urediti še več manjših zadev za našo veselico, kot tudi rešiti več važnih društvenih problemov.

Na veselo svidenje pri "Naprednih Slovenkah" v soboto, 7. januarja v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.

Josephine Tratnik, pred.

Bančni računi za leto 1955

CLEVELAND, Ohio — Delničarjem in vlagateljem slovenske, The North American Bank: Na drugemu mestu je objavljeno poročilo (celoletni račun) za minulo leto 1955. V oklepaju so številke račune 31. dec. lanskega leta, ali 1954, da je razvidno poslovanje, v katerih razredih je banka napredovala, kar je zaznamovali, da je v letu 1955 dosegla blizu dva milijona napredka. K temu naj dostavim še samo to, da se zahvalim, tako v svojem imenu, kakor tudi v imenu gospodarskega odbora in direktorija, vsem, ki so nam bili ostali zaupni, ne oziraje se na številne druge reklame in vabila od drugod. Naj povdarim, da je imeti posojila z banko najceneje in najzanesljivejše poslovanje.

Z zadovoljnostjo zremo v bodočnost in z zaupanjem, da bodo naši rojaki vedno ostali svojemu domačemu denarnemu zavodu zvesti. Od strani banke pa tudi lahko pričakujejo vsakojake naklonjenosti v posvetovanjih in načrtih v katerihkoli potrebah. Banka je vaš največji prijatelj, le poslušajte se je. Nam vsem pa bodi v ponos, da gremo naprej.

Naj končno še čestitam vsem, kateri so si potom našega denarnega zavoda nakupili svoje hiše. Prepričan sem, da so vsi splošno zadovoljni. Za vsak slučaj ste vabljeni, da se izrazite tudi o naši postrežbi in sodelovanju. V tem oziru bomo sodelovali tudi v bodoče, v letu 1956 šli roka v roki naprej.

Anton Grdina, predsednik.

Vabilo na letno sejo kluba društev A.J.C.

EUCLID, Ohio—Glavna seja Kluba društev A.J.C. se vrši dne 9. jan. 1956 ob 7.30 uri zvečer, v navadnih prostorih. Vabljeni ste vsi stari in novoizvoljeni zastopniki, da se te seje udeležite v polnem številu.

Na tej seji se bo volil odbor za leto 1956. Klub društev mora ostati, ker naše državno dovoljenje, to je D 4, se izdaja na Slovenian Society Home. Toraj ako bi Klub društev propadlo, bi imel ta naš Dom poteškoče, kadar je čas za dobiti nova dovoljenja. Ta dom še vedno obratuje pod imenom Slovenian Society

Primite tatu!

Ko gre za tolmačenje in uporabo raznih postav, pravimo tudi, da "je najvišji zakon, največja krivica." Z drugimi besedami bi se to reklo, da če ne gledamo na življenje, in se tenkovestno držimo mrtvih črk postav, mora priti do krivice.

V Ottavi v Kanadi se pripravljajo, kdo je kriv, da je zgorelo poslopje, kjer je bilo nastanjeno sovjetsko poslaništvo. Poslopje je v resnici le še kup razvalin. Ocenjena škoda znaša \$250,000. Ko je poslopje začelo goreti, so kanadske požarne brambe prišle, da začnejo z gašenjem. Njim bi bilo treba dovoliti vstop v notranjost poslopja, pa je po poročilih kanadskih oblasti sovjetski poslanik Kanadčanom bral, da bi vstopili v notranjost. Končno se je vdal. Sedaj dolži poslanik Kanadčane, da niso prišli pravočasno na pomoč, tudi, da niso imeli dovolj sredstev na razpolago. S slučajem se bo moral baviti celo kanadski parlament pa tudi mestna občina Ottawa, ker župan zahteva, da naj se enkrat za vselej pove, kam smejo vstopiti domači gasilci. Vzrok ognja—verjetno kratki električni stik.

Proti Francozom!

Ko so Francozi volili svoje narodne poslance, so jim domači uporniki v Alžiru v Severni Afriki dali hud migljaj, da naj se Francozi sprijaznijo z mislijo, da bodo v svoji kolonialni politiki morali odnehati in dati domaćinom samostojnost. V Alžiru je močna francoska posadka. Nekaj milj od Alžira so domači uporniki ugrabili posadko 13 francoskih vojakov in jo odpeljali. Francozi so domače upornike zasledovali, pa so se morali zadovoljiti le s tem, da so pobrali šest trupel od 13 odpelanih vojakov. Računajo, da je tudi sedem ostalih ugrabljenih Francozov mrtvih.

FEDERAL PRORAČUN

Tiskovni tajnik Bele hiše Hagerty je sporočil ameriškem tisku, da ima predsednik Eisenhower pripravljen federalni proračun, za proračunsko leto 1956-1957. Ameriški kongres bo dobil ta predlog v pretres okrog 20. januarja. Predlog bo važen, ker se bo iz njega razvidelo, ali je Eisenhower za znižanje davkov, tudi osebne dohodnine, in kako je z ameriško pomočjo tujini.

POMANJKLJIVI NASLOVI!

Centralni poštni urad v Chicagu ne ve kam z raznimi poštnimi pošilkami, pismi, kartami in razglednicami, pa tudi zaboji, ker tisti, ki so to pošto oddali, niso bili napisali točnih naslovov. Teh poštnih pošilk vseh vrst, s katerimi ne vedo ne kam ne kaj, je po čikaških poštnih uradih kar 325,000.

ŽENSKA LOVEC PRVAK

V državo Maine hodijo na lov tudi slovenski loveci iz Clevelanda. Zanimalo jih bo, da je ženska Marion Lilly iz Dresdona ustrelila na lovu divjega kozla, ki je tehtal 380 funtov in s tem postavila rekord.

Home. Ime American Jugoslav Center je namenjeno za bodočnost, ko bo mlajša generacija prevzela in delovala v temu domu.

Veste, mi stari pešamo, in treba nas bo nadomestiti z mlajšim in bolj aktivno močjo. Nekateri se izgovarjajo, čes, nistem zmogel. Tudi mi smo se morali učiti, ker nobeden ni rojen, da bi že kaj znal. Toraj pridite, in prevzemite delo, katerega boste lahko opravljali, in vodite naš Klub društev naprej.

Vas pričakuje v velikem številu, Vas vabi

Vas vabi
Andrew Ogrin, začasni tajnik.

KOSTANJEVICA IN NJENIH SEDEM STOLETIJ

V tako tesnem okvirju se kajpak ne moremo dotakniti podrobnosti vseh pisanih dogodkov iz dolge, stoletne zgodovine tega najstarejšega mesta na dolenskih tleh. Ogledali si bomo le najvažnejše, z orisom svoboščin, ki jih je dobilo mesto ob ustanovitvi, in najnovejši čas, ko je tudi Kostanjevica dala svoj močan prispevek za našo osvobodilno borbo in svobodo.

Zgodovinski viri poročajo, da sta bila potok Studena in reka Krka meja med nemškimi cesarstvom, ki mu je pripadala Kranjska dežela s Slovensko krajino, in med Hrvatsko, kasneje Hrvatsko-Ogrsko državo. Tuja oblast, ki so jo v tem kotu slovenske zemlje predstavljalci Spanheimovci, si je zavarovala meje proti vpadom sosedov ter je na otoku zgradila utrjeno postojanko. Dali so ji ime Landestroost, kar naj bi pomenilo pribežališče v primeru vojne za okoliške prebivalstvo. Naši pradedje pa so ohranili stari naziv za naselje in nemški Landestroost ni nikoli mogel izpodrinuti levega imena Kostanjevica. Prvotno utrdbo ni bil grad, v katerem je danes župnišče, temveč je stala ob Krki pri cerkvi Jakoba. O nji danes ni več sledu, le zemlja, na kateri je utrdba stala, je bila še do nedavnega graščinska.

Otok so si lastninski delili deželni knezi, cerkev in zasebniki. Stari Kostanjevčani so se vedeli povedati, kje je stala nekdanja kovanica denarja in kje je bil tako imenovan "karnar" ali kostnica, kamor so polagali kosti pokojnikov, kadar so prekopal grobove. Lep spomenik stare Kostanjevice je župna cerkev, zgrajena v slogu takratne dobe. V smeri proti sedanjim cerkvi na Velikem placu se je bila razvila naselbina knežih uradnikov okoliškega plemstva, obrtnikov in trgovcev. Kasneje je se naselbina razširila še na "Mali plac." Zaradi svojega pomena kot obmejna postojanka, je dobila Kostanjevica mestne pravice. Leta 1252 je v virih prvič imenovana kot mesto.

POD ŽEZLOM MESTNEGA SODNIKA

V čem je bil pomen mestnih pravic in svoboščin, ki niso veljale le za otok, ampak za vse mestno območje? Beseda obmirje pomeni okoliš, ki je spadal pod oblast mestnega sodnika. Spomin na te svoboščine je le še rokopol, ki ga hranila mestna skupnost in so ga ljudje imenovali Opravične bukve.

Meje kostanjeviškega obmirja ki sovpadajo z današnjim obsegom katastrske občine Kostanjevica, so bile: iz Krakovskega gozda v Krko se izlivajoči potok Sajoveček, potem čez karleški otok na pot, ki drži za Slinovec na sv. Mohor, od tod proti Vodenicam nato po gozdni poti do Kamnate mlake, čez državno cesto na Dobravo in preko Krke do Krakovega na "mestne tale" do Sajovčka. Vsakih sedem let je mestni sodnik z mestnimi svetovalci obšel meje opisanega obmirja, da so ugotovili, če ni meja kaj spremenjena. Ta obhod so imenovali "pojezda."

Svobodščine obmirja so bile v tem, da je deželni knez izvolil prebivalce vsega okolišja iz svojega sodstva in jih podredil mestnemu sodniku. Sprva je sodnika imenoval sam, kasneje pa ga so meščani volili iz svoje srede. Vendar si je knez pridržal v Kostanjevici kravno sodstvo v primeru ropov, umorov, velikih tatvin in oboroženega nasilja ali "mrtvih žakov." Smrtne kazni je smel izrekati le deželni sodnik, ki ga je za take primere deželni knez poslal iz Ljubljane. Za manjše zločine je bil pristojen mestni sodnik; ta je urejal

tudi civilne spore, kar je bilo posebno važno v gospodarskem oziru. Pri izreku sodbe je sodnik držal v roki žezlo ali sodno palico, kot znamenje oblasti. Eksekucije so izvrševali tik ob meji pomirja pri Kamnati mlaki. Vsi so morali postavljati kostanjeviški tkalci. Gorske pravde, ki so obravnavale pravne zadeve vinogradništva, so bile v kostanjeviški cerkvi.

Prebivalstvu, ki ni uživalo meščanskih pravic, je sodila gospodščina. V tem, ko je bil podložni kmet največkrat izročen na milost in nemilost samovolji svojega sodnika-graščaka, pa so pravdoreke mestnega sodnika nadzorovali meščani. Vsekaror so bile sodbe mestnega sodnika pravičnejše kot sodbe graščinskega gospoda. Meščani so se svojega sodnika lahko znebili pri naslednjih volitvah kmet-tlačan se pa svojega graščaka ni mogel otresti. Meščan je bil svoboden človek, ki je po svoji volji uravnaval svoje imetje. Tlačan je meščanu seveda zavidal njegove svoboščine in take razmere so rodile znano nasprotstvo med "purgarjem" in "pavrom." Če je tlačan ušel oblasti svojega gospoda v mestu in tu preživel eno leto, je postal svoboden. Takega begunca mesto ni izročilo njegovemu gospodu, čeprav je ta izpričal, da je begunec njegov tlačan. Zato je bil upravičen takratni izrek: Mestni zrak daje svobodo.

Mestni upravi je načeloval mestni sodnik z dvanaestorico svetovalcev, voljenih iz uglednih meščanskih družin, ostali meščani pa so se zbrali štirikrat na leto in na teh zborih obravnavali zadeve mesta, njegovega gospodarstva ter prebivalstva. Važna oseba v mestni upravi je bil mestni pisar, ki je moral biti pravnik. Ker meščani po večini niso znali nemško, so bile razprave v slovenskem jeziku, zapisnike pa so pisali v nemščini. Nekaj važnih odstavkov je v svoboščinah posvečenih trgovini, saj se je smelo trgovati samo v mestih in trgih.

CEHI IN SEJMI

Kakor povsod, so tudi kostanjeviški obrtniki bili združeni v cehih. Vendar nam viri o njih malo povedo. Svoje cehe so imeli tkalci, ribiči, mlinarji, stoparji in usnarji. Koliko so bile razvite ostale obrti, ni znano. Mesto je imelo bolnišnico s cerkvi in posestvom na Straži. Bolnišnica in cerkev sta pogoreli v 17. stoletju in nista bili več pozidani.

Zelo pomenljivi za mestno gospodarstvo so bili sejmi. Kostanjeviški sejmi so še do nedavnosti bili na iste dneve kot pred stoletji. Osem dni pred sejmom in osem dni po njem je bilo tako imenovano proščenje. Prvih osem dni je lahko vsak nemoten pripeljal v mesto svoje blago, ki ga je nameraval prodati na se-manji dan, zadnjih osem dni, po sejmu, pa je spet lahko odpeljal neprodano ali nakupljeno blago. Prodajati pa so smeli samo na se-manji dan, ne pa v dnevih proščenja. V teh dneh je mestni sodnik urejal tudi trgovske zadeve. Kot znamenje proščenjskih dni

EISENHOWER ZOPET GENERAL?

Ko se ugiblje o Eisenhowerju, ali bo ponovno kandidiral za predsednika ali ne, se računa tudi s slučajem, da ne bo kandidiral in kaj sedaj? Ni verjetno, da bi šel na svojo farmo v Gettysburg in živel kot zasebnik. Bolj verjetno je, da gre nazaj med vojake.

Dne 18. julija leta 1952 je dal Eisenhower ostavko na svoj položaj kot general. Takrat se je odpovedal tudi plači, ki je znašala na leto \$19,542.

je bila na mostu postavljena roka z mečem.

Mesto je imelo obzidje. V pravicah je poudarjeno, da morajo meščani vzdrževati obzidje v dobrem stanju za obrambo. Mestni grb kaže del tega obzidja, o katerem pa danes ni več sledu. Meščani so imeli pravico, da so se z lesom in drvni oskrbovali iz deželno-knežjih gozdov v Krakovem. Kasneje je te pravice graščina odkupila s tem, da je 77 meščanskim hišam dodelila po tri hektare hrastovega gozda. To so "mestni tali."

Proti koncu srednjega veka je bila za obrambo mesta ustanovljena uniformirana meščanska garda, ki se je bila ohranila do najnovejšega časa. Kot smo že omenili, je bila Kostanjevica ustanovljena kot obrambna postojanka. Njeni ustanovitelji, koroški vojvode, so pripeljali s seboj nemške uradnike in obrtnike. Jedro prebivalstva je pa vendar bilo slovensko in tudi prišliki so se kmalu izgubili med domačini.

PROPADANJE MESTA

Nemško obležje trgov in mest na Dolenskem se je začelo zgubljati v dobi turških vpadov in kmečkih uporov, nato pa je docela zginilo. V Kostanjevici so se poleg domačih imen pojavila tudi imena srbskih in hrvatskih rodbin, ki so pribežale v naše kraje pred Turki. Sliko narodnostnih razmer nam lepo razodeva sklep mestne občine leta 1691, da se morajo mestne pravice tolmačiti meščanom v slovenskem jeziku.

Ob nastopu vsakega novega vladarja so si Kostanjevčani dali potrditi svoje mestne pravice in seveda morali zanje precej plačati v zlatu. Vendar so plačevali brez mirnanja, vedoč, da so pravice in svoboščine več vredne. Kakšen ugled so uživale kostanjeviške pravice in svoboščine priča tudi to, da je bila novo nastala naselbina Metlika zaprosila, naj se ji podeli enake svoboščine, kakor jih ima Kostanjevica. Temeljni odstavki kostanjeviških določb so bili sprejeti tudi v mestno pravo Novega mesta, ki je bilo ustanovljeno veliko kasneje. Sploh je bil kostanjeviški mestni obrazec vzor za ureditev mest in meščanskega življenja na Dolenskem.

Kostanjevica je najbolj svetla, ko je bila še res obmejna postojanka. Ko pa so mejo nemške oblasti premaknile čez Gornjance do Kolpe, je začela gospodarsko naglo hirati in ob času turških vpadov je skoraj docela propadla. Mestna kronika je posledaj opisovala samo še požare, povodnji in uskočice napade, torej povsem lokalne dogodke.

Gospodarski padec Kostanjevice je bil tako globok, da je leta 1757 Ljubljana predlagala Dunaju, naj se siromašna in šibka dolenska mesta prodajo. S tem bi seveda bile uničene vse prej omenjene pravice in svoboščine. Dunajski dvor je ta predlog zavrnil z naslednjo utemeljitvijo: Ako se Kostanjevica zaradi svoje gospodarske šibkosti ne more ubraniti posegov stiškega samostana, naj se ustanovi poseb-

(Dalje na 3. strani)

KOSTANJEVICA IN NJENIH SEDEM STOLETIJ

(Nadaljevanje s 2. strani)

na komisija za poravnavo sporov, mestu pa naj se dodeli državni pravobranilec, ki bo zastopal njegove pravice.

Tako je naše mesto navzlic vsem križem in težavam dočakalo "pomlad narodov" — leto 1848, ko so v vsej Avstriji odpravili tlako in vse posebne pravice ter so bili pred zakonom vsi sloji izenačeni. Kostanjevica je ohranila naziv mesto, postala je pa le ena izmed dolenskih občin, s pretežno kmečkim prebivalstvom in želja v svojem miru dolga desetletja do najnovejših, usodnih dni ljudske vstaje in revolucije.

V TRPLJENJU IN BORBI

Ob klavnem razpadu stare Jugoslavije so naše mesto zasedli Nemci. Bilo je silno žalostno spričevalo za naše prejšnje oblastnike, da se je v prvih dneh mnogo ljudi razveselilo okupatorja, češ: morda bo pa le bolje kot v bivši skorumpirani in skrahirani državi. Seveda pa je tudi veselje teh ljudi ob prihodu kljukastega križa hitro skopnelo, saj so spoznali, za kaj gre.

Kostanjevica je bila sporna točka med Nemčijo in Italijo in zato nekaj časa "neokupirano ozemlje." Ko so se odločili, da bo meja severni rokav Krke, so Kostanjevico zasedli Italijani. Stanje, ki je nastalo, je bilo res obupno. Marsikdo je zdvojl nad življenjem našega naroda, ljudje so ždeli v negotovosti in čakali kaj bo. V to resnično temo in obupanost je pa nenadoma posinila luč, ki bo prinesla svobodo našemu ljudstvu. V Ljubljani je bila 27. aprila 1941 ustanovljena Osvobodilna fronta. Partija je z OF začela organizirati vseljudsko vstajo. Kar nenadoma so postala znana imena Kidrič, Kardelj in druga.

Tudi v naši Kostanjevici je bila takoj ustanovljena celica OF z odseki za propagando, za zbiranje hrane in orožja in za vojaške formacije. Celica se je hitro razmrežila po mestu in okolici. Po tajnih kanalih je prihajal Slovenski poročevalec, ki je člane OF seznanjal z dogodki po zasluženju domovini. Padli so prvi strel in prve žrtve, znane nje splošnega upora. Narod je pokazal, da si bo raje s puško v roki pisal svoje pravice, kakor trohnel v brezpravnosti. Vse mesto se je pridružio Osvobodilni fronti in jo podpiralo, kolikor je največ moglo. Okupator s svojimi hlapi ni mogel preprečiti rojstva nove, ljudske oblasti. Pretepanja, streljanja, zapori, internacije in vsa mogoča nasilja so bila le nova pobuda borbi našega ljudstva za svobodo.

Spomladi 1942 so odšli kostanjeviški fantje v partizane. Italijani so začeli internirati nevarne jim ljudi. Odpor je čedalje hujši, čedalje huje pa besni tudi okupator, ki čuti, da postaja brez moči pred ljudsko vojsko in revolucijo. V nekem izpadu ujame okupator štiri rodoljube in jih postreli kot talce v Prečni za pokopališkim zidom. Podnevi in ponoči se vrstijo manjši partizanski napadi. V Globočicah ustrelijo fašisti šest talcev. Partizanska vojska pa se čedalje bolj množi. Odporniškega gibanja ni mogoče več zatreti. Septembra (1942) je zgorel kostanjeviški grad.

V šolo se je vselila bela garda, ki pa ne more pridobiti meščanov ne z vabo ne z grožnjami. 8. septembra 1943 je kapitulirala Italija. Laški vojaki so hitro zginili iz Kostanjevice, z njimi pa tudi bela garda.

9. septembra so mesto zasedli partizani, vendar so se morali kmalu umakniti nemški premočniki. Mesto so zasedli Nemci, z njimi pa je prišla tudi bela garda—domobranci, ki so se spet naselili v šoli. Nemška letala so bombardirala okolico, kjer so bili partizani, sedaj že oboroženi s težkim orožjem.

V začetku oktobra se je na Kostanjevico začela velika partizanska ofenziva. Partizani so napadali s topovi in strojnimi. Cilj obstrejevanja je bila šola, kjer so bili domobranci. Nemci in domobranci so se umaknili na otok. 21. oktobra se je začela nemška ofenziva. Med nemške vojske na Malem placu je padla mina in ubila štiri vojsake. Nemci so zgrabili sedemdeset domačinov in jih 25 ustrelili na Malencah, ostale pa odpeljali na prisilno delo na Rakto. V spomin na ta krvavi dan praznuje Kostanjevica vsako leto svoj mestni praznik.

Leta 1944 so dobili vso oblast v mestu domobranci. Zagospodarila je črna roka. Ostudni umori sprožijo med ljudmi še hujši odpor. Na trgu pred sv. Miklavžem so se pojavile vislice. Po okolici zasledujejo terence, pa jim ne pridejo do živega.

Tako se je vleklo vse do tistega velikega dne 9. maja 1945, ko so bile poplačane vse žrtve in vsi napori, ko je bil dosežen cilj vse naše borbe—svoboda. Ta dan so se čez Gorjance za bežičim sovražnikom vsule partizanske čete. S kostanjeviških hiš zavijajo zastave svobode. Odbor OF in prebivalci so z nepopisnim navdušenjem sprejeli osvobodilno vojsko. Takoj je

—Jože Jankovič, (Dolenjski List)

vzpostavljena nova, ljudska politična oblast. Kostanjevica je trenutno postala sedež okraja.

V SVOBODI—NOVIM NALOGAM NASPROTI

Tako smo si na kratko ogledali stoletno zgodovino našega mesta pod Gorjanci. V tej dolgi dobi se ni bilo zgodilo bogve kaj, kar bi spremenilo zaostalo mesto, priklenjeno na otok sredi Krke. Ko pa se je rodil nov čas in je narod pod vodstvom Partije strl stare obroke, je tudi Kostanjevica začutila in doživela novo pomlad. Osvobodjeni narod se je spopadel z zaostalostjo, jo odlaga kot pretežno breme, ki ga je dušilo stoletja in stoletja. Tudi naše mesto, ki je dalo svoj delež svobodi, se je vključilo in se vedno krepkeje vključuje v napredek, želi si razvoja in blaginje, želi si, da iz svojega življenja zraste v moderno, napredno dolensko mesto, ki bo Dolenjski v ponos, domovini pa v korist.

Kostanjevčani smo ponosni na svoje mesto, ponosni na vlogo, ki jo je odigralo v naši borbi in revoluciji. Zato s ponosom in zavestjo naprednih ljudi slavimo tudi svoj mestni praznik. In ker imamo to svojo starodavno Kostanjevico radi, si prizadevamo, da bi jo dvignili, da bi napredovala vsestransko. To pa seveda lahko storimo le s podporo in razumevanjem naše ljudske oblasti. Vse, kar bo storejenega in narejenega—v komunalni, v kulturni in v prosveti, v gospodarstvu, v napredni prevzgoji—bo sleherno leto najlepši doprinos mestnemu prazniku in najlepša oddolžitve žrtvam in padlim borcem našega mesta.

—Jože Jankovič, (Dolenjski List)

PRILETNA ŽENSKA
dobi prosto stanovanje in hrano ter nekaj plače v zameno za lahka hišna opravila.
Za podrobnosti, pišite na naslov:
ROSE STER
108 Station St., Andover, Ohio
VAS MUČI NADUHA?
Pri nas si lahko nabavite najboljše olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

LEPOTIČJE
Trajno kodranje, umivanje in barvanje las ter vsa v lepotičjo stroko spadajoča dela.
TIVOLI BEAUTY SHOP
6407 St. Clair Ave., HE 1-5296

Oglašajte v Enakopravnosti

SLOVENSKI IZSELJENSKI KOLEDAR-1956
(izdala Slovenska izseljenska matica-Ljubljana)
Cena \$2.50—Poština in zavijanje 15c skupaj \$2.65
se dobi pri
TIVOLI IMPORTS, 6409 St. Clair Avenue
CLEVELAND 3, OHIO Tel.: HE 1-5296
Zastopniki:
BLAZ NOVAK, 869 East 72nd Street, Tel: HE 1-4706
JOHN STEBLEJ, 17902 Nottingham Road, Tel: IV 1-3360
JOHN RENKO, 1016 East 76th Street, Tel: UT 1-6956

ZAVAROVALNINO
PROTI
Ognju tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd
preskrbi **JOHN CENTA, 13417 KUHLMAN AVE.**
Pokličite **MU 1-0811**

A. GRDINA & SONS
POGREBNI ZAVOD IN TRGOVINA S POHISTVOM
1053 EAST 62nd STREET Henderson 1-2088
URADI V COLLINWOODU:
17002-10 LAKE SHORE BLVD. KEmore 1-5890
15301 WATERLOO ROAD KEmore 1-1235

JOS. ZELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. ENdicott 1-0583
Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET Tel.: IVanhoe 1-3118

Potovanja nekdanj in sedaj

Dandanes, ko je potovanje širrom Zedinjenih držav v katero koli smer udobno in hitro, si težko predstavljamo, kakšno je bilo potovanje, ko je bila naša dežela še mlada. Leta 1803 je takratni ameriški predsednik Thomas Jefferson kupil od francoskega cesarja Napoleona ozemlje Louisiana. To je bilo ogromno ozemlje, ki predstavlja danes naše države Louisiana, Arkansas, Oklahoma, Kansas, Missouri, Nebraska, Iowa, oboje Dakoti, večji del Minnesote ter dele držav Colorado in Wyoming. Vsega skupaj je naša dežela za to ogromno ozemlje plačala \$27,267,622.

To ozemlje pa je bilo po večini nenaseljeno po belcih ter zelo malo ali sploh ne raziskano. Zato je predsednik Jefferson odredil, da se posebna raziskovalna ekspedicija poda od reke Mississippi do reke Columbia in Pacifičnega oceana. Vodstvo ekspedicije je sta prevzela Jeffersonov osebni tajnik kapitan Meriwether Lewis in njegov prijatelj kapitan William Clark. Zato se ta pohod danes imenuje Lewis & Clark Expedition. Skupina je štela 43 moških ter je odpotovala iz St. Louisa 14. maja 1804. Oficijsko je bila nazvana "Korpus odkritja." Do Fort Mandana blizu sedanjega mesta Bismarka v

3 POSAMEZNE SOBE
SE ODDA V NAJEM.
PRIPRAVNO ZA PEČLARJE.
Vpraša se na
4504 ST. CLAIR AVENUE

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

Za zavarovalnino
proti
OGNJU ... NEVIHTAM
AVTO NEZGODAM
pokličite:
JOHN ROŽANCE
15604 WATERLOO RD.
KE 1-6681

North Dakoti je potovala po reki Missouri, ki je bila zadnja postojanka bele civilizacije. Tam je skupina prezimila in s nabavila razne potrebščine.

Spomladi leta 1805 je nastopila pot proti zahodu in Pacifik je po reki Columbiji dosegla 15. novembra 1805. Lani v novembru je torej poteklo 150 let od znamenite ekspedicije. To 150-letnico so svečano proslavili v raznih krajih našega severozahoda.

Ekspedicija je bila sestavljena iz utrjenih pionirjev, lovcev, čolnarjev in vojakov. Pozneje se je skupini pridružila še Indijanka, žena francosko-canadskega tolmača. Skupina je potovala po divjini preko sedanjih držav North Dakota, Montana, Idaho, Washington in Oregon. Tam, kot že omenjeno, je pri ustju reke Columbia zagledala Pacifični ocean; na oregonski strani si je zgradila taborišče in tam preživala zimo od 1805 do 1806. Spomladi leta 1806 je ekspedicija po delno spremenjeni poti odpotovala nazaj in je dospela v St. Louis 26. septembra 1806.

Voditelj ekspedicije sta beležila značilnosti pokrajine, kot prerije, gore, reke, vodopade, velike črede bivolov ter sestanke z Indijanci, ki so bili včasih

Potovanje v eno smer je trajalo 18 mesecev. Danes je možno

ne. Pri neki priliki so ekspediciji pokradli konje in razne potrebščine; pri drugi priliki so jih preskrbeli s konji in vodniki.

Zdi se, da se je ekspedicija v znatni meri preživljala z divjačino, katere je bilo v nekaterih krajih obilo. Poleg bivolov je bilo marsikje dosti srn, antilop, jelenov, medvedov, gorskih ovac, podzemeljskih veveric, divje perutnine, rib itd. Kljub temu je članom ekspedicije včasih pretela lakota. V zasneženih pustinja Bitterroot Mountains so morali poklati svoje konje, da so se s konjskim mesom preživeli. Tudi meso psov so baje uživali s slastjo.

Ekspedicija Lewis & Clark je bila v resnici pionirska, ker je vse od Mandana v North Dakoti do Pacifičnega morja potovala po neznanih krajih, brez potov in cest, preko prerij in gora ter v čolnih, ki si jih je sama gradila, po rekah ali preko njih. Naloteli so na sto in sto nevarnosti od strani sovražnih Indijancev, od divjih zverin in strupenih kač do vodnih brzic, ploh, snežnih zametov, komarjev in tako dalje. Pa je značilno, da je ekspedicija izgubila samo enega moža in tisti je umrl za vnetjem slepiča.

Potovanje v eno smer je trajalo 18 mesecev. Danes je možno

tisto razdaljo prepotovati v dveh ali treh dneh z vlakom ali avtomobilom, z letalom pa v nekaj urah. Izpremembra je velika, toda tudi doba 150 let je dolga.

—NEW ERA, glasilo ABZ

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:
JOHN RENKO
1016 EAST 76th STREET
UTah 1-6956

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:
JOHN STEBLAJ
17902 NOTTINGHAM RD.
IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:
FRANK RENKO
11101 REVERE AVENUE
Diamond 1-8029

FINANČNO POROČILO ST. CLAIR SAVINGS & LOAN COMPANY

Z DNE 31. DECEMBRA 1955

IMETJE

Cotovina na rokah in v vladnih bondih	\$ 2,552,868.37
Posojila na prve vknjižbe	17,648,104.48
Posojila za izboljšave posestev	64,179.01
Bančna poslopja	140,614.35
Pohištvo in oprema	39,746.73
Delnice Federal Home Loan banke	283,600.00
Drugo imetje	9.00
Skupno imetje	\$20,729,121.94

OBVEZNOSTI

Hranilne vloge	\$16,104,644.58
Posojila v teku in "escrow" sklad	1,980,704.63
Predujmi Federal Home Loan banke	930,000.00
Sklad za davke in zavarovalnino	13,261.85
Druge obveznosti	28,388.79
Glavnica	244,352.58
Rezerva in nerazdeljeni dobički	1,427,769.51
Skupne obveznosti	\$20,729,121.94

VSE HRANILNE VLOGE SO ZAVAROVANE DO \$10,000.00 PO

FEDERAL SAVINGS & LOAN ZAVAROVALNINSKI KORPORACIJI, KI JE AGENCIJA VLADE ZEDINJENIH DRŽAV
3% OBRESTI NA HRANILNE VLOGE **3%**

VLOGE NAPRAVLJENE NA ALI PRED 16. JANUARJEM, DOBIJO OBRESTI OD 1. JANUARJA NAPREJ

St. Clair Savings & Loan Co.

HRANILNA INSTITUCIJA
Dva urada

813 EAST 185th ST.

6235 ST. CLAIR AVE.

V NAJEM
STANOVANJE S 5 SOBAMI
SE ODDA V NAJEM.
So delno opremljene.
Nahaja se na 779 East 90th St.
Pokličite
PO 1-9734

DELO DOBIJO ŽENSKO

Išče se priletno žensko ki bi skrbela za moža in bolno ženo. Dobi lepo sobo in plačo po dogovoru. V lepem kraju.
Pišite na
John Macek, R. D. 2, Chardon, O.
ali pokličite CHardon 8-7236

DELO DOBIJO MOSKI

IŠČE SE PRILETNEGA MOSKEGA ZA POMAGATI OKROG HIŠE BOLEHNE VDOVE.
Pokličite ob 6. uri zvečer.
KE 1-2608

NAPRODAJ Hiša naprodaj V FLORIDI

Proda se dobro narejena hiša, stara tri leta. Stala je \$11,000 in se proda radi boleznih za samo \$8,500. Lota 75x150 čevljev. Hiša je varna proti tornadu in vlagi, ker je zidana.

Pišite na
PETER ROSTAN
824 N. ORANGE
New Smyrna Beach, Fla.

HIŠA NAPRODAJ

**HIŠE NAPRODAJ
V EUCLIDU**
Iz E. 185 St.—Lepa hiša s 4 1/2 sobami. Moderna. Lota 40x140. Samo \$14,900

Hiša na Ivan Ave.—3 sobe, spodaj, 3 sobe zgoraj. Lota 40x140. Samo \$13,900

Hiša v okolici Five Points. 6 sob, garaža. Lota 40x140. Samo \$11,900

Za vsa pojasnila in ogled teh hiš se obrnite na
STREKAL REALTY
405 EAST 200th STREET
IV 1-1100

Cirkuški otrok

ROMAN

Nemški spisala baronica Brackel

Prevel I. V.

(Nadaljevanje)

Šele na spomlad so se prese-
lili. Dahnow jim je preskrbel pri-
jazno stanovanje pred mestom,
kjer je bilo za ravnatelja dovolj
zraka in miru, zanj zdaj naj-
važnejših življenjskih potrebščin.
Pameten in praktičen duh mla-
dega moža si je izmislil vse, da
bi napravil novi mali dom čim
udobnejši. Po vseh sobah so de-
htele vijolice in cvele na malem
vrtičku, ki je obdajal stanova-
nje.

Aprilsko solnce je sipalo z ne-
ba vse svoje žarke, da bi čim pri-
jazneje obsijalo trenutek priho-
da in Dahnow, ki je sprejel pri-
šlece, si je nehote domislil onega
prvega svidenja v Bonnu. Da,
kot aprilsko vreme je bilo njeno
življenje; toplo, a le malo časa
ji je sijalo solnce sreče, a so ga
zato tem čedežje zakrivali obla-

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

SEASON'S GREETINGS

SEASON'S GREETINGS
TO ALL OUR CUSTOMERS
AND FRIENDS

A. J. Moran & Co.

134 N. LA SALLE
Central 6-9300

HELP WANTED MALE

MEN

Excellent paying jobs available for
both day & second shifts.
Come work and live in the
beautiful Fox River Valley.

IN FEED CENTERLESS
GRINDERS
INTERNAL GRINDERS
DISC GRINDERS
AUTOMATIC SCREW
MACHINE OPERATORS
AND SET UP MEN
CONOMATICS AND
GREENLEE MACHINES
TURRET LATHE OPERATORS
GISHOLT AND WARNER-
SWASEY LATHES

Contact Personnel Office

BURGESS-NORTON
MFG. CO.
GENEVA, ILLINOIS

FEMALE HELP WANTED

N. C. R. 3100
OPERATOR

Some experience necessary.
Steady position.
5-day week, 40 hours.
Pleasant working conditions.

MORGAN SASH
& DOOR CO.

2287 Blue Island Ave.
VI 7-6600

Mr. Zettlemoyer

— TYPIST —

EXPERIENCED

For research institute
for report, statistical
and stenographic
work.

Air-Conditioned
Office on Illinois
Institute of
Technology Campus.

MR. COLE

Calumet 5-9600,
Ext. 621

ki, tem hitreje uničil vihar. In
kaj ji bo prinesla nova izpre-
memba?

A Nori so zažarele oči, ko je
videla novi dom — dom, ki je
zdaj povsem njena last, kjer je
prvič ne bo mogel motiti nikak-
ršiljiv element, kjer bo prvič
prosta in neodvisna od usode, ki
je bila zvezana z očetovim po-
klicem.

Trgovski posli so se medtem še
dosti dobro razvili. Kljub veliki
izgubi zadnjih let je bil pokazal
izkupček velikanskega inven-
tarja premoženje, ki je dalo ravn-
natelju in njegovim otrokom, če-
tudi ne bogastva, vendar pa pre-
cejšnje dohodke.

Ravnatelj je preselitev, kot je
bilo videti, komaj opazil. Okre-
val je bil le toliko, da so se mu
bile zopet vrnila njegove te-
lesne moči in deloma tudi zavest,
vendar pa le kot nejasen, me-
glen razum. Največ je tiho in
sam vase posedal v hiši ali pa
gojil mali vrtič, kar ga je vidno
zelo veselilo.

Zadnjih dogodkov se, kot se je
zdelo, ni nič spominjal. Z veliko
skrbjo je mislila Nora na to, ka-
ko bo sprejel vest o razpustu
svoje družbe. Vendar jo je po-
slušal z največjo brezbrzičnostjo.
"Helena je to vedno želela," je
bil edino, kar je rekel. Njegov
duh se je sploh vračal le v one
čase; včasih je ogovarjal Noro
edino le z materinim imenom in
samo kot s tako občeval ž njo.

Imena svoje druge žene ni nik-
dar izgovoril; za malega dečka
se ni brigal. Samo enkrat je jeza
užaljenega moža pretrgala vez,
katera se je vidno oklepala nje-
govega duha. Deček se je namreč
v naravnem spominu svojih pr-
vih vtisov igral na svojem kon-
jičku cirkuškega jahača in pri
tem v očetovi bližini izgovoril
Landolfovo ime. V tem trenutku
je spasila Karstenov obraz nepo-
pisna jeza; planil je na dečka,
da ga mu je Nora komaj še iztr-
gala iz rok, strl igračo s težkimi
sunkji z nogo in se tako razkačil,
da ga skoraj ure in ure ni bilo
mogoče potolažiti in pomiriti.

Tedaj je Nora prvič pokleknila
poleg njega, pogumno vzela nje-
gove stisnjene pesti v svoje ro-
ke in s trepetajočimi ustnicami,
vendar mirno in odločno svarila
očeta s svetimi opomini ter mu
tiho šepetala molitve, dokler se
mu niso od utrujenosti zaprle
divje se vrteče oči.

Kar se ji je zdelo nekaj tako
važno, namreč pridobiti zopet
očetovo dušo ter ga zbuditi iz
njegove mlačnosti, v katero ga
je zavedlo njegovo, vsaki viš-
ji misli odtušeno življenje, ta na-
loga ji je utonila v njeni lastni
sreči in bolesti. Samo zase, samo
za svojo srečo je živela, mislila
in molila. Zdal se je zopet za-
vedla te svete dolžnosti, resno
jo opominjajoče, ko da je poza-
bila najvažnejše. Srečen, komur
postane zopet nekaj važnejše ne-
go lastna bol; s tem je našel za-
njo najboljši lek.

Kot v prijazno podporo so se
pridružile tej resni nalogi tudi
še druge stvari. Življenje se ti
ne zdi tako hudo, če ti ga sku-
ša dober človek čim bolj olepša-
ti in razvedriti. Ves baronov
trud in prizadevanje za Noro je
imelo ta namen. Tako je bilo na
videz malenkostno, vendar pa
se je izkazalo kot trajno okrep-
čilo, da je Nora v svoje veliko
presenečenje zopet našla svoje-
ga ježnega konja. Ona ga je ho-
tela takoj odpraviti, češ, da je
to nepotrebna potrata; a Dah-
now je spričo varuštva, katero
si je bil prilastil pri vodstvu
trgovskih poslov, vztrajal pri
tem, da ga mora obdržati. Nje-
govi konji, je rekel, so tako po-
trebni, da se nekoliko razgiblje-
jo in njegovi slugi taki lenu-
hi, da bi bilo pravo zaslužnje,
če bi jih hotela Nora nekaj
vzeti za svoje spremstvo.

Da bi se ognila vsaki pozor-
nosti je porabljala, za svoje izle-
pšanje, da je jezdit ob njeni strani;
skromno plačilo, ki si ga je dovo-
ljeval Dahnow za svoje izvrstne
uredbe. Tako prisrčna je skupna
jeza po tihih potih skozi sveže,
zelenče gaje, ki razvijajo vso
svojo pomladno krasoto—to so
bile ure, ko so Nori zopet nanovo
vzblestele oči in je prišla nova
svežost v njena lica. Mar je bilo
zameriti Dahnowu, da je z no-
vim, svežim zelenčim upanjem
zašlo upanje tudi v njegovo sr-
ce, ko je videl, kako krog in krog
njega vstaja novo življenje? Za-
kaj bi bilo to, kar je tako lahko

naravi, nemogoče človeškemu
srecu? Zakaj ne bi mogla tudi lju-
bezen znova oživet?

Toda kljub temu, da je toliko
mislil in čutil, ni niti z besedo ka-
lil Norinega miru, niti se kdaj
dotaknil njene preteklosti. Kle-
men Dahnow je imel redko last-
nost, da se je znal prilagoditi
vsakemu razpoloženju ljudi, ta-
ko, da je njegova navzočnost ni
nikdar motila. Nori je to pri nje-
nem sedanjem občevanju zelo
godilo; kakor njegova pisma, ta-
ko so bili sedaj njegovi obiski
edini dogodki v njenem enolič-
nem življenju.

A kljub temu, da je Dahnow
na tako preprost in neprisljen
način občeval ž njo, kljub te-
mu, da mu je vedno dokazova-
la, kako dobrodošel ji je bil, ven-
dar je prej prešla pomlad v po-
letje in ta zopet v jesen, preden
se je toliko opogumil, da je
uvečljal svoj sklep. Morda so ga
le preveč odkrito pozdravljale
Norine oči in mu je le prerada
podajala roko?

Izgovarjaje se s svojim znan-
stvenim delom se je bil za stal-
no naselil v prestolici. Njegovi
znanci so se čudili, da je bival
tam celo v vročem in prašnem
poletju; a on se je izgovarjal,
češ, da ga je utrdilo tropično
solnce. Znanost je dobila v njem
zelo pridnega učenca.

Mär je bila Nora še vedno ta-
ko zatopljena sama vase, da ni
prav nič slutila, kaj se godi v
Dahnowovem srecu. Da, res, kaj-
ti ko se je nekega dne opogumil
in izrekel odločno besedo ter ji
ponudil vse, kar more moški nu-
diti ženski, ki jo ljubi, jo je silno
iznenadilo. In on je bil pač mož,
ki je mogel ganiti žensko srce —
zlasti v tem trenutku, ko je tako
moško resen in tako globoko ga-
njen stal pred njo, kakor da je
privrelo na dan vse, kar je leta
in leta skrival v svojem srecu. A
iz njenih oči je sevalo samo iz-
nenadenje. Velikanski, vsemo-
gočni pomisleki so vstajali pred
njo in ni mu pustila niti časa, da
bi jih ovrgel. "Njeno ime je tako
onečasteno pred svetom"—Dah-
now se je samo lahko nasmehnil.
"Loči ju vera"—kako resno ji je
skušal s trdnimi obljubami ovre-
či ta pomislek, četudi je ona zma-
jala z glavo. "Potrebuje je oče in
bratec, ki je tako zapuščen"—
in govorila je o prijateljstvu, ki
je tako lepo in njej tako drago.

Dahnow jo je mirno poslušal.
Videl je, kako boječe upira vanj

Help secure the future of your
family. AFU insurance policies
will do this for you. See your
local lodge officers now about
AFU insurance plans!

svoje oči, kot da se boji, da bo
izgubila zadnjega prijatelja; vi-
del je pa tudi, da v njegovih očeh
ni niti enega žarka, ki ga je pri-
čakoval. Morda pa je bil vendar-
le prezgoden? Morda se je še ni
bil izlečil spomin? Dahnow je bil
potrpečljiv mož in je lahko čakal.
Morda se ji je bilo treba šele
polagoma privaditi misli na novo
ljubezen.

"Pa naj bo, kot da nisva ni-
česar govorila o tem," je rekel
preprosto.

Nora mu je bila pri tem tako
hitro in zaupno segla v roko, da
je z nekajim bridkim občutkom
spoznal, kako lahko bo pozabila,
o čemer sta govorila in kako ve-
sela je, da sme to pozabiti.

Kakor prej, tako je prihajal
Dahnow tudi sedaj in prebil dol-
ge ure v krogu male družinice.
Vse zimske večere je zabaval
ravnatelj, kateremu je znal
spretno zbuhati spomine ali pa
je igral domino, s čemer si je
preganjal dolge ure. Nori pa je
prinašal knjig in umetnin, če-
sar se je pač mogel domisliti, da
bi ji razvedril srce in zbudil du-
ha. Noro je to v resnici osvežalo
in se je z zanimanjem zatapljala
vanje. Nikdar se mu ni zžela
tako lepa kot zdaj, ko ji je začela
izginjati žalost iz obraza in se je
razlival čezjen jasen mir, ki je
sledil viharju.

Cutil je to, kadar jo je opazo-
val, kako ljubko gospodinji mali
družini, bodisi, da je stregla svo-
jemu očetu, bodisi, da je varova-
la svojega bratca ali pa ure-
jevala mali dom; vse je vršila z
mirnostjo, ki jo daje človeku

pravo razumevanje, popolna
vdanost v svoj položaj — mir-
nost, ki je tako očarala barona
Dahnowa.

Kljub vsemu čaru ali pa ravno
vsled tega pa ga je nekega dne
nenadoma zapustil njegov lastni
mir. "Ne morem več priti," je re-
kel s skoraj zamolklim glasom
ter vstal in odšel brez nadaljnje-
ga pozdrava in slovesa.

Nora je skočila kvišku, kakor
da mora pridržati prijatelja,
kakor da ga mora poklicati na-
zaj—a nato je obstala kot priba-
ta in položila roko na razburje-
no srce, kot da je hotela posku-
siti njegov močni utrip.

Slednjič se je zopet pomirila in
sedla; saj vendar ni imela prave-
vice, vezati ga na svojo usodo,
njega, ki mu za vso njegovo lju-
beznivost ni mogla nuditi ničes-
ar, za katerega ni čutila nika-
kega nagnjenja v svojem srecu.
Dahnow je odšel.

Po njegovem odhodu je zavla-
dal v Karstenovem stanovanju
mir in tihota. Prijatelj je raz-
veseljeval in oživljal malo druž-
bo. Nora je uvidela, da mora
zdaj bolj ko kdaj stopiti iz za-
topljenosti same vase, da bo oču-
tu in bratcu vsaj nekoliko nado-
mestila to izgubo.

Tiho so potekali dnevi drug za
drugim. Ko je zopet minilo polet-
je in prišla jesen, si je morala
Nora priznati, da očetove moči
pojemaajo. A s pojemanjem te-
lesnega zdravja se mu je vrača-
lo duševno. Njegov razum je po-
stajal bistrejši, spomin mu je
oživel in videti je bilo, da se mu

je ogrelo tudi srce. Norinemu
vplivu je postajal dostopnejši
in njegove misli so dobile višji
polet.

Nekega dne je prosil za du-
hovnika. Ko ga je Nora, silno vz-
radoščena nad tem, poljubila na
čelo, ji je smehljal položil roko
na glavo.

"Ve ženske vedno zadnje zma-
gate; iz lahkomišljenega cirku-
škega jahača boste napravile še
pobožnjaka. Najprej tvoja ma-
ti... in potem ti, otrok moj...
Da, ko bi bil v svetem in duhov-
nem oziru poslušal Helenin svet
... drug mož bi bil danes. Otrok,
svojo usodo si mož lahko iz-
kuje, podleči pa mora njenem
vplivu; popolnoma ga prenare-
di. Zate, otrok, so bile te posled-
dice najhujše... Ne," je nada-
ljeval, ko mu je hotela z roko
zatisniti usta, "pusti me, naj go-
vorim! Od tedaj mi je razjedalo
dušo in glodalo srce, četudi ni-
sem mogel nikdar najti besede
za to. Uničil sem tvojo življenj-
sko srečo; brez moje sebične
volje bi bilo danes vse drugače.
A povej mi, ali sem sanjal ali je
bila resnica; ali se ni on kljub
temu nekoč vrnil k tebi?"

"Da, da prišel je, bil je tukaj,"
je zašepetala Nora žarečih oči in
srce ji je prevzelo neko čustvo
sreče, kot da s tem v zvezi ni bi-
lo nikdar kakke bolesti.

"Zakaj pa ni ostal?" je vpra-
šal stari in nagrbčanil čelo.

"Nesporazumljenja," je tiho
rekla Nora. "Oče, saj bi se itak
ne bilo moglo več uresničiti...
saj je bolje tako."

(Dalje prihodnjič)

IZKAZ FINANČNEGA STANJA

THE NORTH AMERICAN BANK COMPANY

Z DNE 31. DECEMBRA 1955

Vodstvo North American banke se želi iskreno zahvaliti vsem bančnim del-
ničarjem, klientom in prijateljem za njih prizadevanja, da je bilo banki
mogoče zaznamovati tako znaten porast tekom ravno minulega leta.

S tako nadaljno podporo lahko z zaupanjem pričakujemo nadaljnega
napredka v letu 1956.

IMETJE	1954	1955
Cotovina na rokah in v bankah	\$ 2,041,868.31	\$ 2,811,907.01
Vladne obligacije Zedinjenih držav	7,368,765.09	7,691,908.75
Drugi bondi in vrednostni papirji	1,299,131.33	1,019,295.65
Posojila in odbitki	6,494,523.20	7,574,881.04
Lastovano bančno posloplje	1.00	1.00
Drugo imetje	25,756.31	31,681.61

\$17,230,045.24 \$19,129,675.06

OBVEZNOSTI	1954	1955
Glavnica	\$ 300,000.00	\$ 300,000.00
Prebitek	337,500.00	362,500.00
Nerazdeljen dobiček	160,838.48	178,776.02
Rezerva za obligacije	66,369.16	71,369.16
Rezerva za davke in obresti	17,404.21	
VLOGE	15,459,352.90	17,411,807.54
Zakladniški davek Zed. držav		
in sklad posojil	289,638.12	163,093.09
Hipotetične vloge (Sec. 1115.10 G.C.)	493,784.58	534,374.96
Druge obveznosti	105,157.79	107,754.29

\$17,230,045.24 \$19,129,675.06

Sekuritete v vsoti \$502,187.53 so določene za nabavo vladnega
davčnega in posojilnega sklada kot predvideno po zakonu.

Člani Federal Deposit Insurance Corporation
Člani Cleveland Clearing House Association

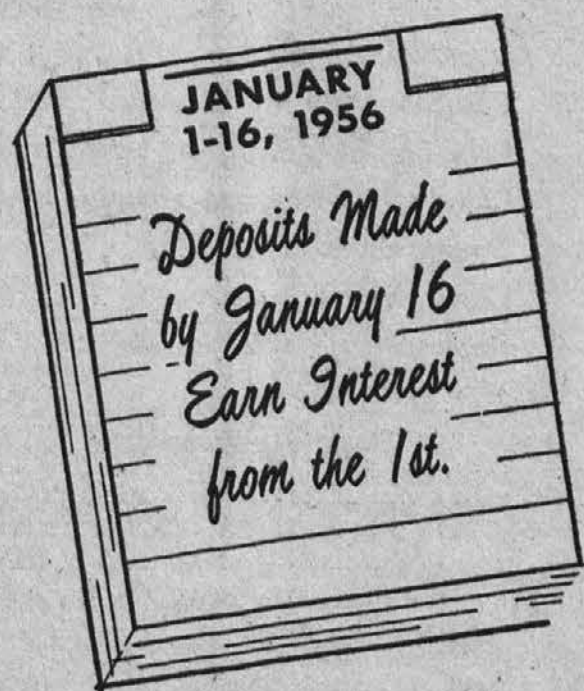
VLOGE ZAVAROVANE DO \$10,000.00

DIREKTORJI THE NORTH AMERICAN BANKE:

Anton Grdina	Anthony Mlakar	R. F. Breskvar
Frank M. Jaksic	Michael Telich	Edward W. Daniel
Charles J. Lausche	Anthony J. Perko	August A. Urankar
Frank L. Grdina		Frank Mramor

3 URADI NA VZHODNI STRANI
6131 St. Clair Avenue 15619 Waterloo Rd.
3496 East 93rd St., vogal Union Ave.

Opomin, da hranite v I. 1956. Vaše božično
darilo v gotovini ali bonus bo delal za vas v
hranilni vlogi. Odločite se hraniti letos pri nas.

3%
INTEREST
PER YEAR

THE FAMILY PLACE TO SAVE

**ST. CLAIR SAVINGS
AND LOAN COMPANY**

813 East 185th Street • 6235 St. Clair Avenue